

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**INVESTIGACIÓ I INNOVACIÓ
PSICOPEDAGÒGICA**

Coordinació: DEL ARCO BRAVO, ISABEL

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	INVESTIGACIÓ I INNOVACIÓ PSICOPEDAGÒGICA			
Codi	14453			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Màster Universitari en Psicopedagogia	1	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	2.4		3.6
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	DEL ARCO BRAVO, ISABEL			
Departament/s	CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català, castellà i anglès.			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
DEL ARCO BRAVO, ISABEL	isabel.delarco@udl.cat	6	

Objectius acadèmics de l'assignatura

OBJECTIUS DE LA TITULACIÓ

- Desenvolupar les capacitats i assegurar l'adquisició de les competències professionals considerades i definides com a necessàries per a l'organització i gestió d'equips i serveis d'atenció psicopedagògica.
- Capacitar els professionals de la psicopedagogia en els processos d'avaluació, intervenció, orientació i assessorament en els diferents àmbits de l'educació formal i no formal.
- Promoure competències professionals especialment orientades a la innovació psicoeducativa en els diferents àmbits de l'educació formal i no formal com una eina de transformació, canvi i millora social.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE

En finalitzar l'assignatura, l'estudiant ha de ser capaç de:

- Conèixer les característiques fonamentals de la investigació.
- Analitzar els mètodes i les tècniques més apropiades en la investigació educativa.
- Identificar els elements que conformen els projectes d'innovació educativa.
- Conèixer les noves tendències en el món educatiu.

Competències

Competències generals

- CG1. Integrar els coneixements i avenços de la psicopedagogia en la seva actuació professional, amb actitud reflexiva i crítica, prenent decisions a partir d'una anàlisi dels problemes, integrant coneixements i enfrontant-se a la complexitat derivada d'una informació incompleta.
- CG4. Saber comunicar les seves decisions professionals (i conclusions), els coneixements i raons últimes que les fonamentem, tant a públics especialitzats com no especialitzats, d'una manera clara i adaptada a les seves necessitats.
- CG5. Saber resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts i en contextos més amplis multidisciplinaris, així com generar processos d'innovació i canvi.
- CG7. Aplicar les TIC en l'exercici professional.
- CG8. Utilitzar una llengua estrangera.

Competències específiques

- CE1. Diagnosticar i avaluar les necessitats educatives de les persones, grups i organitzacions a partir de diferents metodologies, instruments i tècniques, considerant les singularitats del context en què es dona l'activitat.
- CE4. Dissenyar, implementar i avaluar programes, projectes, serveis, polítiques i pràctiques socioeducatives, per tal de donar resposta a les necessitats de les persones, organitzacions i/o col·lectius específics.
- CE7. Motivar per a la innovació en la intervenció social i educativa, tenint en compte els resultats de la investigació en diferents àmbits.

Continguts fonamentals de l'assignatura

INVESTIGACIÓ PSICOPEDAGÒGICA

- Introducció a la investigació en psicopedagogia.
- Ciència, coneixement i investigació educativa.
- Paradigmes d'investigació.
- El procés de la investigació educativa.
- Mètodes d'investigació en educació.
- Tècniques d'investigació en educació.
- Anàlisi de la informació.

INNOVACIÓ PSICOPEDAGÒGICA

- Tendències actuals en educació.
- Perspectives de futur.
- Innovació en educació.

Eixos metodològics de l'assignatura

Les noves tendències en educació i el món digital en què vivim, on tenim a la nostra disposició infinitat de recursos que ens permeten obtenir informació d'allò que vulguem, ens obliga a repensar com ha de ser un procés formatiu. Per aquest motiu, l'assignatura es planteja des d'una perspectiva innovadora en què les tasques expositives per part del professorat es reduiran al mínim necessari, cedint el protagonisme als estudiants, que són els que realment han de crear el seu aprenentatge a partir de l'orientació i la guia del formador.

Un dels objectius fonamentals és desenvolupar una metodologia invertida (*flipped classroom*), en què les sessions de classe s'aprofitaran per treballar i aprofundir en els coneixements que l'estudiant tindrà a la seva disposició en el campus virtual, i que caldrà que hagi revisat abans de les classes. També comptarem amb sessions realitzada per experts que complementaran els continguts treballats a classe.

Metodologies docents

Activitat formativa	Hores destinades a l'activitat formativa	Percentatge de presencialitat
Lliçons magistrals	15	100%
Lectura de documentació	41	0%
Argumentació de casos concrets	10	100%
Treballs pràctics individuals i grupals	30	50%
Exposicions dels alumnes	5	100%
Lectura i anàlisi d'investigacions	20	0%
Tutories individuals i grupals	5	100%
Redacció i exposició de projectes d'investigació	20	30%
Activitats d'avaluació	4	100%

Qüestions a tenir en compte en cas de confinament:

- En el cas que no sigui possible la docència presencial per situació de confinament o similar, les sessions seran emeses per videoconferència respectant el mateix horari establert. S'utilitzaran les diferents opcions de l'eina de videoconferència perquè les sessions puguin seguir sent participatives i puguin realitzar les mateixes tasques previstes per a l'aula. Les sessions podran ser grabades.
- Enregistraments i protecció de dades. Informació sobre protecció de dades en l'enregistrament audiovisual en l'assignatura: de conformitat amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal, t'informem que:
 - El responsable de l'enregistrament i l'ús de les teves imatge i veu és la Universitat de Lleida - UdL- (dades de contacte del representant: Secretaria General. Plaça Víctor Siurana, 1, 25003 Lleida; sg@udl.cat; dades de contacte del delegat de protecció de dades: dpd@udl.cat).
 - Les teves imatge i veu enregistrades s'utilitzaran exclusivament per a les finalitats inherents a la docència de l'assignatura.
 - Les teves imatge i veu enregistrades es conservaran fins a la finalització del curs acadèmic vigent, i es destruiran en els termes i condicions previstes en la normativa sobre conservació i eliminació dels documents administratius de la UdL, i les taules d'avaluació documental aprovades per la Generalitat de Catalunya (<http://www.udl.cat/ca/serveis/arxiu/>).
 - La teva veu i imatge és imprescindible per impartir la docència en aquesta assignatura, i la docència és un dret i un deure del professorat de les Universitats, que ha d'exercir amb llibertat de càtedra, com preveu l'article 33.2 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats. Per aquest motiu, la UdL no necessita el teu consentiment per enregistrar les teves veu i imatge amb aquesta exclusiva finalitat, d'impartir docència en aquesta assignatura.
 - La UdL no cedirà les dades a tercers, llevat dels casos estrictament previstos en la Llei.
 - Pots accedir a les teves dades; sol·licitar-ne la rectificació, supressió o portabilitat; oposar-te al tractament i sol·licitar-ne la limitació, sempre que sigui compatible amb les finalitats de la docència, mitjançant escrit tramès a l'adreça dpd@udl.cat. També pots presentar una reclamació adreçada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, mitjançant la seu electrònica de l'Autoritat (<https://seu.apd.cat>) o per mitjans no electrònics.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Continguts
1 Inici de les classes el dia 25 de setembre 2023	INNOVACIÓ. Conceptualització i dimensions de la Innovació
2	INNOVACIÓ. Innovació educativa des de diferents paradigmes.
3	INNOVACIÓ. Característiques de la Innovació educativa. Àmbits de la Innovació educativa. Diferència entre programes, projectes i pràctiques d'innovació educativa. Exemples d'Innovació educativa.
4	INNOVACIÓ. Fases de la Innovació educativa. Factors motivadors i inhibidors de la Innovació educativa.
5	INNOVACIÓ. Innovació social, exemples
6	INVESTIGACIÓ. Ciència, característiques de la ciència. Tipus de Ciències. Construcció del coneixement científic
7	INVESTIGACIÓ. Conceptualització i teories sobre la investigació Educativa. Conceptes claus i característiques

8	INVESTIGACIÓ. Procés de recerca educativa. Codi ètic: obligacions dels recercadors i bona praxis
9	INVESTIGACIÓ. Mètode científic: Contextualització i Justificació, Preguntes de recerca, Objectius i hipòtesi i variables de recerca
10	INVESTIGACIÓ. Mètode científic: Marc teòric i disseny del Marc aplicatiu. Tipus de metodologies de recerca. Població i mostreig
11	INVESTIGACIÓ. Mètode científic: Metodologia quantitativa
12	INVESTIGACIÓ. Mètode científic: Metodologia quantitativa
13	INVESTIGACIÓ. Mètode científic: Metodologia qualitativa
14	INVESTIGACIÓ. Mètode científic: Metodologia mixta
15 Final de classes el dia 19 de gener 2024	INVESTIGACIÓ. Mètode científic: Temporalització, pressupost i apartats finals de la recerca
Setmanes d'exàmens 22 i 29 de gener de 2024 Tancament d'actes 21 de febrer de 2024	

Sistema d'avaluació

L'avaluació de l'assignatura es distribueix de la següent forma:

Tipologia de tasques	Descripció	Ponderació sobre la qualificació final
Treball de recerca (en equipl)	Disseny d'un projecte de recerca (25%) Presentació del porjecte de recerca (15%)	40%
Treball d'Innovació (en equip, en parelles)	Anàlisi de projectes d'innovació (15%) Realitzar un DAFO (10%)	25%
Prova escrita (individual)	Prova tipus TEST sobre conceptes claus de l'assignatura	35%

La nota mínima per aprovar el TEST serà de 5 sobre 10.

El TEST és recuperable. En aquest cas, la nota màxima de la recuperació serà igual a 5.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA (Segons article 1.5 de les NORMES ADDICIONALS DE LA FEPTS A LA NORMATIVA DE L' AVALUACIÓ I LA QUALIFICACIÓ DE LA DOCÈNCIA EN ELS GRAUS I MÀSTERS A LA UdL) L'estudiant que opti per aquesta avaluació haurà de fer:	
TEST (el mateix dia que la resta del grup)	35%
Projecte de recerca	Informe 25%

	Defensa 15%
Treball d'Innovació	25%

Igualment: La nota mínima per aprovar el TEST serà de 5 sobre 10.

El TEST és recuperable. En aquest cas, la nota màxima de la recuperació serà igual a 5.

Perquè l'assignatura s'avaluï s'ha d'haver lliurat el 100 % de les tasques.

Durant les sessions presencials es donarà a conèixer les diferents rúbriques d'avaluació de cada tasca. Aquestes rúbriques estaran disponibles al Campus Virtual.

IMPORTANT

EL LLIURAMENT DE LES ACTIVITATS ES REALITZARÀ VIA EL CAMPUS VIRTUAL SAKAI I A L'APARTAT D'ACTIVITATS. NO S'ADMETRAN TREBALLS FORA D'AQUEST APARTAT DE SAKAI. TOTS ELS TREBALLS HAURAN DE SER LLIURATS VIA ON-LINE I L'ARXIU ESTARÀ IDENTIFICAT AMB EL NOM I COGNOMS DE L'AUTOR. No s'admetran exercicis que no siguin d'elaboració pròpia: la bibliografia de consulta, tant publicada per mètodes tradicionals com accessible a través d'internet, ha de servir com a base i no copiar-se literalment, a més a més ha d'estar convenientment referenciada.

L'avaluació d'aquesta matèria inclourà les mesures de suport facilitades des de la UdLxTothom per a estudiants amb NESE.

En cas de frau acadèmic o còpia, s'aplicarà el que estableix la *Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters* de la UdL.

NO ES GUARDARÀ NI LA NOTA FINAL NI ELS TREBALLS PER FUTURS CURSOS EN EL CAS QUE ES SUSPENGUI LA MATÈRIA.

Bibliografia i recursos d'informació

Alban, G. P. G., Arguello, A. E. V., & Molina, N. E. C. (2020). Metodologías de investigación educativa (descriptivas, experimentales, participativas, y de investigación-acción). *Recimundo*, 4(3), 163-173.

Arnal, J.; Rincón, D. i Latorre, A. (1992). *Investigación educativa: fundamentos y metodologías*. Barcelona: Labor.

Bagur-Pons, S., Rosselló-Ramon, M. R., Verger, S., & Paz-Lourido, B. (2021). El enfoque integrador de la metodología mixta en la investigación educativa. *RELIEVE. Revista Electrónica de Investigación y Evaluación Educativa*, 27(1).

Bisquerra, R. (Coord.). (2004). *Metodología de la investigación educativa*. Madrid: La Muralla.

Buendía, L.; Colàs, M. P. i Hernández, F. (1998): *Métodos de investigación en psicopedagogía*. Madrid: McGrawHill

Colàs, M. P. i Buendía, L. (1992). *Investigación educativa*. Sevilla: Alfar.

Espinoza Freire, E. E., & Calva Nagua, D. X. (2020). La ética en las investigaciones educativas. *Revista Universidad y Sociedad*, 12(4), 333-340.

González, R. O., & Ricalde, D. C. (2021). Aproximaciones a una metodología mixta. *NovaRua: Revista*

Universitaria de Administraci3n, 13(22), 65-84.

Hernández-Sampieri, R., & Mendoza, C. (2020). *Metodología de la investigaci3n: las rutas cuantitativa, cualitativa y mixta*. McGraw-hill.

Izquierdo, R.; María, R. (2010). El impacto de las TIC en la transformaci3n de la enseñanza universitaria: repensar los modelos de enseñanza y aprendizaje. *Teoría de la Educaci3n. Educaci3n y Cultura en la Sociedad de la Informaci3n*, 11 (1), 32 – 68.

Juárez, J; Flores, O. (2013). Sistema de etiquetado automático de contenidos educativos para favorecer su reusabilidad e interoperabilidad. EDUTEC, Revista Electrónica de Tecnología Educativa, 46. Recuperat el 10/07/2014 de <http://www.edutec.es/revista/index.php/edutec-e/article/view/316>

Latorre, A., Del Rinc3n, D., & Arnal, J. (2021). *Bases metodol3gicas de la investigaci3n educativa*. Ediciones experiencia.

Ledo, M. J. V., Aguilera, E. D. L. Á. M., Sánchez, I. D. R. M., & Calzada, M. G. (2022). Innovaci3n educativa. *Educaci3n Médica Superior*, 36(3).

Macmillan, J. H.; Schumaquer, S. (2005). *Investigaci3n educativa*. 5a. Ed. Madrid: Pearson

Miranda Beltrán, S., & Ortiz Bernal, J. A. (2020). Los paradigmas de la investigaci3n: un acercamiento teórico para reflexionar desde el campo de la investigaci3n educativa. *RIDE. Revista Iberoamericana para la Investigaci3n y el Desarrollo Educativo*, 11(21).

Palacios Núñez, M. L., Toribio López, A., & Deroncele Acosta, A. (2021). Innovaci3n educativa en el desarrollo de aprendizajes relevantes: una revisi3n sistemática de literatura. *Revista Universidad y Sociedad*, 13(5), 134-145.

Pérez Serrano, G. (1994). *Investigaci3n cualitativa* (2 vol.). Madrid: La Muralla.

Torres, R. (2019). Metodología de la investigaci3n. Las rutas cuantitativa, cualitativa y mixta. *Mexicana. México*.

Van Manen, M. (2003). *Investigaci3n educativa y experiencia vivida*. Barcelona: Idea Books., núm. 2.

Villa, A. (coord.). (2008). *Innovaci3n y cambio en las organizaciones educativas*. Bilbao: Universidad de Deusto.